

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Jótekonyságunk.

A nagyhéttel a föld kereszténységére borult gyászszolozsmái arról a nagy szakadástól szóltak, mely az ó és az új, a megváltatlan és a megváltott világ gondolat- és érzésvilágában beállott. Ez a lelkek közt tátongó űr feszítette keresztre a megváltó ígét, melyet a mennyei kegyelem éppen azért küldött le a földre, hogy az ember és ember között felburjánzott sokféle különbséget elenyésztessen és helyébe plántálja az emberi egyenlőséget, hogy a romboló gyűlölséget megjuhásztassa és átvarázsolja éltető szeretetté.

A világot átható egyetemes szeretet apostola kiszzenvedett, hogy példát mutasson nekünk az igazságért való önfeláldozó életre s harmadnapra halottaiból feltámadott, hogy tanúságot tegyen az általa hirdetett ige igazságának halhatatlanságáról, örökkévalóságáról: az igazságot meg lehet feszíteni, de a koporsóból is kitör és eget kér.

E megváltó szeretet kinszenvedésének, halálának és feltámadásának egész földi világunknak szóló lélekemelő szivmegtisztító nagy tanúságaiból az emberiség még mindig nem merít elég mélyen. Földünk még nem változott át a szeretet világává. sőt egy darabka szeretet-földjét sem találunk még rajta sehol.

A körülöttünk pezsgő-forró életáradat: hazánk és városunk társadalmának élete eleven bizonyossága kimondott ítéletünknek. Nem élünk egységes társadalmi életet. Ahány nemzetiségből, ahány felekezetből, ahány rendből, ahány rangból, ahány pártból verődött össze ez a társadalom, valamennyi mind külön-külön társadalmi életet él. Nem keresik az egyetemes eszmét, melyben egygyé forrhatnának, ellenkezőleg teljes erővel törnek oly egyedi tulajdonságok kidomborítására s oly különálló célok elérésére, melyek az elválasztó korlátokat még magasabbra emelik.

Sőt, ami első pillanatra lehetetlennek tetszik, széttagozó törekvéseiket beleviszik olyan intézményekbe is, melyek a társadalmi egység megteremtésére volnának hivatva, vagy pedig a kü-

lönbséget nem ismerő, minden emberben egyformán testvért látó krisztusi szeretet forrásából fakadnak és táplálkoznak.

Városunkban is egy csomó szamaritánus célu egyesület van, a nélkül hogy a közös cél bensőbb, elevenebb érintkezést volna képes köztük létesíteni. Magyar, szerb, izraelita nőegylet, napközi otthon s jótekonny asztaltársaságok egymásról tudomást nem véve, tapasztalataikat ki nem cserélve, erejükét, még ha oly szükséges volna is, össze nem téve, valamennyi egymagára gyakorolja a jótekonny erényét s ott veszi a hozzávaló médiumot, ahol éri. Így esik meg aztán, hogy sokan részesülnek jótéteményben, akik még ellehetnének nélküle és sokan kirekesztődnek áldásaiából, akikre valóságos megváltás volna a nyomortól.

Ez az oka, hogy vannak a nyomornak felfedezetlen területei, ahová az irgalmasság és szeretet napsugara el nem hatol. Avagy tudnak-e a jótekonny nőegyesületek és asztaltársaságok arról a nyomorról, melybe a munkanélküliség dönti a munkabíró ép erejű felnőtt embert? Avagy arról, hogy nap-nap után száz apró lélek vánszorog az iskolába reggelenkint egy harapás kenyérnyi táplálék nélkül? Micsoda szivfacsarító kép: szellemi táplálékkal kínált test táplálék után kiáltó éhséget! Vagy melyikük gondol a szegénylős, a szemérmes koldusokra, kik kendőzik a világ előtt a nyomorukat s melyikük keresi az utat-módot, hogyan lehetne becsempészni hozzájuk a könyörületeség ruházó és tápláló segedelmét?

Ime, mennyire égető szüksége van a jótekonnyágnak egy középponti szervezetre, mely felkutatná a nyomornak eddig javarészben még ismeretlen egész nagy területét s oda irányítaná az egyes jótekonnyági szerveknek segítségét, ahol arra igazán a legnagyobb mértékben rászorulnak s oly formában gyakoroltatná az irgalmasságot, aminőben éppen szükséges.

Egy ilyen középponti szervezet még arról is jó volna, hogy a jótekonnyági gyakorlásából kiküszöbölne a faji, a

nemzetiségi és a felekezeti megoszlást. Valamint a nyomor nem ismer ilyen különbségeket, hanem egyaránt meglátogat minden fajt és felekezetet: azonképen a könyörületeségnek sem szabad ily szempontok szerint válogatni nyomor és nyomor között, hanem minden különbség nélkül oda kell sietnie mentő eszközeivel, ahol legnagyobb a szükség.

A megváltó nem kérdezte a belpoklostól sem fajtáját, sem hitét, hanem segített a baján. Ezt cselekedjük mi is az ő példájára és emlékezetére. Ő, a szeretet örök kutfeje, keresztalállal pecsételte meg a szeretet törvényét, melyet azért hozott le az égből a földre, hogy a föld minden népét mint egy atyának fiait egyesítse a testvériségben. Tartsuk meg tehát a törvényt, midőn a felebaráti szeretet krisztusi erényét gyakoroljuk: ne szétválasszon, hanem egyessítsen bennünket szenvedő embertársainknak hathatósabb segítségére, lelkünknek emberi kötelességeink helyes irányu teljesítéséből fakadó teljes megnyugtatóására.

r-a.

A bírósági irnokok.

A kisebb javadalmasú tisztviselők ezernyi bajai nemcsak a szűken kimért, a megélhetésre nem elégséges fizetésből származnak. Vannak olyan régi bajok is, amelyek erkölcsileg hatnak leverőleg a tisztviselőre, tán éppen azért, mert ezek a bajok mint az árnyék kísérik őket ki a társadalmi életbe is.

Nem vagyunk barátai a sokféle címnek. Sőt, ahol az mint kország jelentkezik, ott csak elítélőleg szólhatunk róla. De másrészt azt tartjuk, ha már címek szerint osztályozzuk a szellemi munkást, akkor törekedjünk oda, hogy ez a címezés megfelelő legyen annak az állásnak, amelyet a tisztviselő betölt és egyuttal világosan és félreérthetetlenül jelezze a pozíciót, amelyet az illető tisztviselő a hivatali életben elfoglal.

Ott vannak például a bírósági irnokok. Jó nagy testület. Hiszen körülbelül kétezereztízszázannak, elszórva az ország minden részében.

A bírák mellett sok-sok helyen ők az egyedüli állami tisztviselők, akik (mert más állami hivatal ott nem is létezik) a magyar nemzeti eszme apostolaiként is szerepelnek, akik kiveszik részüket a társadalmi mozgalmakban is. Van közöttük egyetemet járt, tehát magasabb minősítéssel bíró tisztviselő

és vannak — nagy számban — akik érettségivel léptek erre a pályára, amely mindent nyújthat, csak a tisztességes megélhetés feltételeit nem. És mégis, ez a kétezeröttszáz tisztviselő kénytelen olyan címmel megelégedni, amelyet a társadalom nagy része nem tekint tisztviselőnek, hanem csak — irnoknak. Pedig a más bransban levők mind-mind a munkájuknak és tisztviselői minőségüknek megfelelő címet kapnak. Csak a bírósági tisztviselőre találták ki ezt a száraz, ezt a semmitmondó, ezt a sokszor bántó, a tájékoztatást félrevezető kifejezést.

Még belenyugodnánk ebbe a cimbe, ha az a bírósági irnok valóban csakis irnoki teendőket végezne. Ha nem volna tisztviselői kategóriába beosztva. Ha az állásának, működésének megfelelné! De tudjuk, hogy az nem így van. Hogy valóságos állami tisztviselő, a többivel egyenlő jogokkal és kötelességekkel. Hogy komoly, érdemi dolgok is jutnak ki a keze alól. Miért van tehát mégis, hogy nálunk, a végleges állami tisztviselőt az irnoki címmel sanyargatják, amidőn sehol másutt ilyen címet a tisztviselőnek nem adnak!?

Mert tudni kell, hogy a magyar ember, a magyar társadalom mit szokott érteni az irnok elnevezés alatt. És habár a hivatalos címzések nem a társadalom kedvéért találtattak ki, mégis figyelemmel kellene lenni arra, hogy olyan címet ne erőszakoljunk egyetlen egy állami tisztviselőre sem, amely cím a társadalmi életben nem fejezi ki és nem jelzi helyesen azt az állást, amelyet az illető a hivatali életben elfoglal.

Ezen a bajon most lehetne segíteni, amidőn a fizetésrendezés végleges keresztülviteléről lesz szó. Mert bármit mondjon valaki a mi okoskodásunkra, tény az, hogy az a kétezeröttszáz bírósági irnok, akiknek érdekében mi most felszólalunk, nagy nyügtől szabadulna fel, ha állásához, foglalkozásához méltó címmel cserélnék fel a mai irnok elnevezést. És mert ebben a kívánságban, ebben az óhajásban a tisztviselői méltóságnak is van némi része, amelyet különösen kifelé mindenkor megvédvé szeretünk látni, nem találnak semmiféle akadályt abban, hogy a bírósági irnokoknak ezekben a sorokban most tolmácsolt ezen méltányos és jogosult régi kívánsága teljesíthessék.

Különben tanuságot tehetünk arról, hogy ez a kívánság nem mai keletű. Nem is szörványos az, hanem minden egyes bírósági tisztviselő lelkén él már régóta az a vágy: vajha ettől a címtől mielőbb megszabadulna.

Legutóbb is kaptunk nem egy helyről levelet, épen a bírósági irnokok sorából, amely levelek tenorja és hangja a mi felfogásunknak ad igazat. Ezek a levelek igazolják, hogy a mai cím sokszor alkalmas arra, hogy félremagyarázásokra adjon alkalmat. Minek tehát az állam tisztviselőjét oly helyzetbe juttatni, amidőn restelkednie kell a saját címe miatt és miért elzárkózni oly méltányos és jogosult kívánság teljesítése elől, amely nem kerül pénzbe, csak egy kis jóakaratra?

Csikvári Jákó.

Kérelem Zombor város közönségéhez.

Dicső vértanunk szobrának május hó 18.-án országos ünnepély keretében történendő leleplezésére előreláthatólag igen sok budapesti és vidéki vendég (főrendek, képviselők, főispánok, tör-

vényhatóságok, tudományos egyletek és intézetek kiküldöttei, újságírók stb. stb.) fog városunkba érkezni, a kiknek elszállásolásáról a szoborbizottság csak úgy gondoskodhatik, ha a n. é. közönség őt ebben a nagy és nehéz munkában kellő készséggel támogatja. Ezért a bizottság már jó előre is azon tiszteletteljes kéréssel fordul Zombor városának hazafias lakóihoz, hogy május hó 17.-ikére és 18.-ikára a lehetőséghez képest 1 vagy 2 szobát az ide sereglő idegenek rendelkezésére bocsátani és ebbeli hajlandóságukat vagy az elszállásolási ifjusági bizottság tagjainál, kik majd személyesen is előterjesztik a szoborbizottság jelen kérelmét, vagy pedig Prokópy Imre tanárnál akár szóval, akár írásban bejelenteni sziveskedjenek.

Meséket regélnek mindenfelé az évszázadok óta híres bácskai vendéglátásról. Most rajtunk áll, hogy e legendaszerű hírt valóban tüntessük fel s megmutassuk ország-világ előtt, hogy igazi magyaros, hamisítatlan bácskai vendégszeretettel fogadjuk azokat, kik a mi hazafias örömlünkben részt kérve, velünk együtt akarják ünnepelni városunk büszkeségének: Schweidel József vértanunak megdicsőült emlékét.

A szoborbizottság megbízásából

Prokópy Imre.

Felhívás.

Tisztelettel felkérem mindazokat, kik a Schweidel-szobor leleplezésének napján rendezendő díszében részt venni akarnak, hogy ebbeli szándékukat nálam legkésőbb május hó 12.-ig akár szóval, akár írásban bejelenteni sziveskedjenek.

A díszében hölgyek is vesznek részt.

Egy teríték ára 4 korona.

A szoborbizottság megbízásából

Prokópy Imre.

H i r e k.

Feltámadás. Az idén először nyílt városunk r. k. közönségének alkalma a kereszténység legfenségesebb ünnepében: a feltámadásban két helyen is részt venni. A karmeliták templomában d. u. 5 órakor kezdődött a szertartás, a plébánia templomban pedig 1/2 7 órakor. Mindkét templomot szorongásig megtöltötte a hívők serege, köztük amott a középiskolák növendékei, emitt a hatóságok testületileg. Sok embert mindkét helyre elvitte a buzgó áhitat. A körmeneteket a zimankós idő dacára más felekezetűek is nagy számban végignézték. Hiszen a husvétünnep mély értelmű tanúsága mindenkinek szól: feltámadunk!

Buzaszentelés. Ritka eset, hogy a buzaszentelés napja, Márk napja, beleessék a husvétünnepkörbe. Most úgy esett. Kedden volt Márk napja, amikor a kath. anyaszentegyház hívei körmenetileg keresték föl a tavaszi vetéseket, hogy az Isten áldását kérjék le az ideai gabonatermesre.

Kinevezés. Kleiner Gyula földinket, II. sz. csendőrkörületi főhadnagyot és verseci szakaszparancsnokot ugyanezen kerület törzséhez Szegedre segédtszítte nevezték ki.

Bírósági áthelyezés. Az igazságügyminiszter ifj. Grumán Lajos zombori kir. törvényszéki és Okolicsnyi Lajos zombori kir. járásbírói aljegyzőket kölcsönösen áthelyezte.

Elhalasztott közgyűlés. A vármegyei gazdasági egyesületnek folyó hó 29. napjára kitűzött választmányi ülése és közgyűlése közbejött akadályok folytán megtartható nem lévén, azok f. évi május hó 4-én délelőtti 8 és 9 órakor tartatnak meg.

Városunk kitüntetett hölgyei.

Többször adunk már hírt arról, hogy a József főherceg Szanatórium Egyesület hálája és elismerése jeléül kitüntetett oklevelet küld azoknak, akik buzgó fáradozásuk és áldozatkészségükkel lehetővé tették az első népszanatórium építését. Az oklevélben lévő kép azt szimbolizálja, hogy a magyar hölgyek fáradozásával a tüdőbetegek egész serege jut be a tüdőbeteg gyógyítóházba. Mint értesülünk, az emberszerető célért lelkesen fáradozó egyesületi elnökség a József főherceg aláírásával ellátva okleveleket az alábbi hölgyeknek küldötte meg: Szól Sándorné, Krónits Mici, Fernbach Károlyné, Alföldy Gedeonné, Alföldy Flóra, Balogh Ernőné, Városy Károlyné, Koczkár Adrienne, Dvornák Olga, Halász Elza, Jeszenszky Flóra, Pekánovits Mici, Halász Magda, Náray Erzsike, Hübner Emy, Horvátovits Margit, Holländer Gizella, Falcione Helén, Predragovits Stanci, Karácson Margit, Weisz Szidónia, Szakáll Margit, Koratpatinszky Ilonka és Adrienne, Karl Ilonka, Raáb Jolán, Koczkár Alice és Jenny, Tunner Valeria, Steiner Erzsike, Kozma Irén, Hajnal Ida, Hoffmann Erzsike és Ilonka, Michels Margit, Sztójsits Mária és Zsófia, Havel Aranka, Ehrenberger Edith, Gfeller Mariska, Pavlovits Jelena, Csihás Erzsike, Sauer Ilonka, Hoffmann Irma, Donoszlovits Erike, Szondy Bella, Mihályi Irma, Hrabovszky Adél, Freund Margit, Fischer Ilonka, Gergurov Olga, Korányi Irma, Arsenovits Olga, Loschitz Margit, Zsivánovits Vjera, Zsuffa Ilonka, Poppovits Mila, Messinger Gizella, Gehring Mici, Gehring Lenke, Proll Böske, Hoffmann Margit, Bárány Juliska, Vojnits Erzsike, Falcione Irén, Modas Aranka, Ergh Sárka, Kleiner Gizella, Sudár Etelka, Jovánovits Leona, Jovánovits Matild.

Nyomdász ifjak mulatsága.

A folyó hó 23-ára hirdetett jótékonycélu műkedvelői színelőadás közbeesett gyász miatt elmaradt. A mulatság folyó hó 30-án (vasárnap) lesz megtartva a városi színházban. Az előadás után tánc az „Elefánt” szálló dísztermében. Ajánljuk a műpártoló közönség szíves figyelmébe.

Meghívó. A „Zombori Sport-Egylet” f. évi április hó 30-án, vasárnap délelőtt 11 órakor rendes közgyűlést tartja meg a Csitaonica (Gáspár-féle vendéglő) földszinti külön helyiségeiben a következő tárgysorozattal: Elnöki megnyitó. Titkár jelentése a lefolyt évi működésről. Pénztárnok jelentése a vagyoni állapotról. Számvizsgáló bizottság jelentése. Felmentvény megadása. Az 1905. évi költségvetés tárgyalása. Új tisztikar választása 1905. évre. Esetleges indítványok, melyek április hó 28-ig írásban bejelentendők az elnökség címére.

Esküvő. Jünkner Zsigmond folyó hó 30-án délután 3 órakor esküszik örök hűséget Halász Dávid leányával, Elsie kisasszonnyal a helybeli izr. imaházban.

Eljegyzés. Szabó Sándor városi alszámvevő eljegyezte Hauke György és neje szül. Schvarz Franciska leányát, Paulát Bécsben.

Esküvő. E hó 18-án keltek egybe Budapesten beodrai Karátsonyi Andor és pazonyi Elek Margit.

Halálozás. Id. Goldfahn Sándor zombori tekintélyes iparost selyes csapás érte: neje, szül. Wolf Netti folyó hó 22-én hosszas szenvedés után elhalálozott. A holtat nagy számu család siratja. Temetése 24-én ment végbe.

Kegyuri ülés. Zombor szab. kir. város róm. kath. kegyuri bizottsága 1905. évi április hó 30-án délelőtt 11 órakor a város-háza nagytermében rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Az egyházmegyei főhatóság leirata a 7., 9. és 10. sz. bolt-helyiségek bérletére vonatkozó szerződések jóváhagyása tárgyában. 2. Az üresedésben levő ügyészi állásnak választás útján leendő betöltése. 3. Az üresedésben levő iskolaszéki tagsági helynek választás útján leendő betöltése. 4. Az egyházvagyonkezelőség jelentése néh. Bosnyák Fülöp 400 koronás misealapítványa tárgyában. 5. Az egyházvagyonkezelőség betérjeszti az 1904. évi összes számadásokat. 6. Az egyházvagyonkezelőség betérjeszti Czigits Parcsetics Antal misealapító levelét. 7. Az egyházvagyonkezelőség előterjesztése az egyházi adó fizetésére köteleseknek összeírása iránt teendő intézkedések iránt. 8. Az egyházvagyonkezelőség betérjeszti a Szimendits Jovannal és Raics Antallal kötött földhasznabéri szerződéseket. 9. A kiküldött bizottság betérjeszti az újtemplom és szerelvényeinek átadásáról felvett jegyzőkönyvet és leltárakat. 10. A kiküldött bizottság jelentése a Rökus-temető kerítésének felülvizsgálata tárgyában. 11. Az újtemplom gyűjtő bizottság jelentése az újtemplom érdekében indított gyűjtésnek elszámolásáról. 12. Az elnökség jelentése a Gerencsér-féle sírkő áthelyezése tárgyában. 13. Az elnökség jelentése a nyugdíjszabályzatnak megalkotására kiküldött bizottság kiegészítése iránt. 14. Az elnökség jelentése a temető rendezéséről alkotandó szabályrendelet iránt. 15. A városi tanács átirata az iskolaalap behajthatlan követeléseinek törlése tárgyában. 16. A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 99. tkvi 1905. sz. végzése az újtemplomot megillető 200 kor. felvétele iránt. 17. A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 2961/1905. sz. végzése Szlávy Elemér zombori lakosnak tulajdonjog kiigazítása ügyében megtartandó tárgyalás iránt. 18. A villamvilágítási bizottság átirata a villamos mű légvizeléseinek a kegyuri bizottság felügyelete alá tartozó épületekre való alkalmazhatása iránt. 19. Fejér Gyula apátplébános kérvénye az általa építendő sírbolt helyének kijelölése iránt. 20. A „Bácsmegyei agrár-takarékpénztár“ bemutatja a karmelita-rend által kiállított engedély-okiratot. 21. Özv. Purmann Alajosné kérelemlevele az egyházmegyei főhatóságnak a közgyűlés által részére megszavazott kegydíjat megtagadó határozata ellen. 22. A városi adóvégrehajtók kérvénye az 1903. és 1904. évben behajtott vallásadó jutalék kiutalványozása iránt.

Halálozás. Schnöller Károly zombori korcsmáros folyó évi április hó 27-én reggeli 1 órakor, életének 64., boldog házasságának 37. évében hosszabb szenvedés után elhunyt.

Az öreg bakák. A válságos politika az idén is a tavalyihoz hasonló állapotokat fog teremteni a hadseregben. Az újoncok megajánlásától oly messze vagyunk, hogy jóslásokba sem lehet bocsásjtkozni a felől, mikor váltják föl a regruták a harmadik évet szolgáló legénységet. Nagyon valószínű, hogy az öreg katonákat az idén is visszatartják arra a három hónapra, amelyet a véderőtörvény engedélyez. A bakák már is szivszorongva gondolnak arra a közelfekvő eshetőségre, hogy újoncok hiányában tovább kell szolgálni.

Tolvaj suhancok. Több ízben érkezett panasz a rendőrséghez, hogy ismeretlen tettesek, világos nappal, kilesve a kedvező alkalmat, behatolnak a lakásokba és a kezük ügyébe akadó tárgyakat elemelik. Tegnap végre sikerült rendőrségünknek két atyafit nyakacsipni. A vallatás alkalmával kiderült, hogy üzletszerűleg foglalkoztak kisebb tárgyak elemelésével. F. hó 26-án dr. Parcsetics Árpád ügyvéd lakásába a délelőtti órákban besurrant Kuzsanits Milán facér péksegéd Berberity János nevű társával és az ebédelőben hozzáláttak munkájukhoz. Egy ezüst tálcát és két ezüst csészét aljakkal már összecsomagoltak, de ekkor a házbeliek észrevették őket és zajt csaptak. A két megszorult atyafi most már futásnak eredt, azonban a zajra figyel-

messé lett rendőrnek sikerült hosszú hajszá után az egyik tettest, Kuzsanits Milánt, ki már több ízben volt lopásért büntetve, elfogni.

A szabadkai rablógyilkosok. A régi betyárvilágban, a Rózsa Sándorok idejében is páratlanul álltak volna azok a minden emberies érzést nélkülöző, aljas tettek, melyekről husvét alatt rántotta le a leplet a szabadkai és a budapesti rendőrség. Ehhez a kitünő fogáshoz a szabadkai határban a minap történt kettős rablógyilkosság adta meg a kiinduló nyomot. A szabadkai rendőrség nyomára jött az egyik gyilkosnak, a Budapestre szökött Bóné Ferenének, akit még mult pénteken letartóztattak. Vallomásából kiderült, hogy Bóné tagja egy kiterjedt rablógyilkos bandának, amelyre eddig hét gyilkosság és tizenkét rablás büne nehezedik. Bónénál házkutatást tartottak, amely hallatlanul meglepő eredményre vezetett. Mintegy ötven katonai löfegyvert, hétezer töltényt és számos értékes tárgyat találtak nála. Azonfelül az ő és egy társának vallomásából az egész országra szétágazó banda tagjait is sikerült leleplezni, nagyrészt letartóztatni. A szenzációs bűneset részleteit a következőkben jelentik: A mult héten, mikor Zentáról Szabadkára hozták az egyik gyanúsítottat, szembesítették őt is, a szabadkai gyanúsítottat is azokkal, akik az agyonlőttek kocsiján voltak. Ezek azonnal fölismerték a tetteseket, de ezek a szembesítéskor, sőt még pénteken is mindent tagadtak. Estefelől azonban magukba tértek a gazemberek és töredelmesen bevallották nemcsak azt, hogy ők azok, akik elkövették a csantavéri-uti rablógyilkosságot, hanem még több rablógyilkosságot is követtek el. Az egyik magas szül ember, ez a zentai vasúti munkás. Külsőjén van valami nyíltság, úgy hogy az ember nem is akarná feltételezni, hogy képes volt lelkét a leggazabb bűnökkel, gyilkossággal, rablással terhelni. A szabadkai gyilkos iparos, akinek a zentai-uton kovácsműhelye volt, melyet, ugylátszik, csak azért tartott, hogy ezzel az ártatlanság látszatába burkolódzék és a tisztos iparral leplezhesse gazságait. Ez sovány, közép magas alak, aki fekete ruhában ül a börtönben. Ez könnyezve, sirva vallotta be rémes bűneit, de ezek a könyvek is alighanem csak arra voltak szánva, hogy már előre is könnyörületet keltsenek az emberek szívében, könnyörületet, amit a gazok nem tudtak érezni ártatlan, nehány garasért meggyilkolt vérben vonagló áldozataik láttára. Mindkét gyilkos azonban már régóta gyanut keltett a csendőrségben és figyelemmel kísérték őket. Gazságukat jellemzi, hogy még ennek dacára is képesek voltak ismételt rablógyilkosságot elkövetni. Megjegyezhetjük, hogy a két gazember egy szervezett rablógyilkos banda tagjai voltak. Ők maguk hét rablógyilkosságban részben tettesek, részben bűnrészesek. Most vallomásuk alapján a banda több tagja kerül a rendőrség kezei közé. Az utolsóelőtti merényletet mult hó 19-én követték el Zentán Molnár Pálné és két fia ellen. Mannlicherből lőttek a megtámadottakra. A golyó azonban a koci vasát érte és innen hüvelyétől elválva, teljesen összelapulva hatolt Molnár Pálné hasába. A golyót és a hüvelyt is kivették Molnár Pálné testéből. Ezt a gyilkosságot is beismerték. Megtalálták azokat a fegyvereket is, melyekkel a gyilkosságot elkövették. Mindkét fegyver huszár karabély, az egyik Mannlicher, a másik a régi Wenzel-féle karabély. A golyók, melyeket a meggyilkoltakban találtak, a Mannlicher karabély golyója és a megtalált fegyver bizonyítéka volt most a letartóztatottak bűnösségének. Az egyik fegyver csövében sár van, ami valószínűleg annak a bizonyítéka, hogy a gyilkos, mikor menekült az országutról, a közeledő zaj hallatára elbukott s a csővel a sárba támaszkodott. A fegyvereket kettős zsákba varrva találták meg a kikutatott nyomok után indulva. A gyilkosok sajátjuknak ismerték el a fegyvereket, mikor este kilenc órakor kezdték gazságukat beismerni.

Értesítés. A gőzgépezélok és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szege-den április hó 30-ik napján d. e. 9 órakor a Szege-d alsóvárosi új vízmű-telepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően

felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Szilágyi-utca 1.) beküldendő.

Kiss szerencséseje Nagy! A m. kir. osztálysorsjáték keddi befejező húzásán a 600,000 koronás jutalmat és az 5000 koronás főnyereményt a 82621. számú 4/4-ben eladott sorsjeggyel ismét a hírneves Kiss Károly és Társa bankháza Budapest, VII., Erzsébet-körút 19., szerencsés vevői nyerték, hol immár harmadszor nyerték meg a 600,000 koronás jutalom-nyereményt.

Pénzhamisításért letartóztatva. A szabadkai rendőrség a mult héten egy Szöke József nevezetű, szegedi illetőségű péklegényt éppen akkor csipett nyakon, amikor három darab hamisított 10 filléresen akart tuladni. Nyomban házkutatást tartottak lakásán s ott meg is találták a pénzhamisításhoz szükséges gipszöntvényt, egy csomó ólmot, forrasztót és más tárgyakat. Szöke József beismerte, hogy gyártott 10 darab hamis 10 fillérest, melyekből 5 darabot elszórt az utcán, ahol azokat a rendőrök meg is találták, két darabon pedig már tuladott. A beismerő vallomás alapján a rendőrség Szöke Józsefet letartóztatta. Szöke hamispénz forgalombahozataláért már egy ízben volt büntetve.

Személyhajóközlekedés Baja és Apatin között. A magyar folyam-és tengerhajózási rt. vonalán Bajáról Apatinba (csütörtök kivételével) naponta d. u. 1 órakor indul a személyhajó, Apatinból pedig d. e. 10 órakor érkezik Bajára.

A tinta veszedelmessége. Genyedés, sőt általános veszedelmes fertőzés is történt már néha, úgy hogy valaki tintás tollal megszurta magát. A laikus közönség ezt a tintában levő, illetve a tollon képződött rozsdá mérgező hatásának tulajdonítja. Azonban a bakteriológiai vizsgálatok kiderítették, hogy a legtöbb tintában penészgomba van, különösen pedig abban, amely nyitott tintatartóban áll. Egérbe, patkányba, malacba oltva ily tintát, a beoltott állat néhány nap alatt elpusztul. Sok gyermeknek megvan az a rossz szokása, hogy a tintás tollat a szájába veszi s a tinta így a gyomrába jutván, súlyos bajt okoz. Gyermekeket erről jó eleve leszoztatni.

Tennis bérlet.

A „Zombori Korcsolya Egylet“ megbízásából ezennel bérletet hirdetek az egylet kezelése alatt álló 3 parki és 1 erzsébetligeti lawn-tennis pályára.

- A bérleti feltételek a következők:
- I. A parki pályákon (a pályák bármelyikén):
 - 1. délután 5—6 vagy 6—7 óra között egy óra bérleti ára 2 korona;
 - 2. reggel 6—7, 7—8, 8—9 vagy d. u. 4—5 között óránként 60 fillér;
 - 3. a többi órák bármelyike 40 fillér.
 - A 2 koronás órák bármelyikének bérleti ára egy hétre 14 kor., egy óra 30 kor., az egész idényre 80 korona.
 - A 80 filléres órák bármelyikének bérleti ára egy hétre 4 kor., egy óra 12 kor., egész idényre 30 kor.
 - A 40 filléres óráké egy hétre 2 kor., egy óra 6 kor., egész idényre 20 korona.
 - Egy-egy pálya bérleti ára az egész idényre (összes órákra) 200 korona.
 - II. Az erzsébetligeti pályán:
 - 1. délután 5—6 vagy 6—7 óra között egy óra 2 kor. 20 fillér;
 - 2. reggel 6—7, 7—8, 8—9 vagy d. u. 4—5 órák bármelyike 80 fillér;
 - 3. a többi órák bármelyike 50 fillér.
 - A 2 kor. 20 filléres órák bármelyikének bérleti ára egy hétre 16 kor., egy óra 48 kor., egész idényre 90 kor.
 - A 80 filléreseké egy hétre 5 kor., egy óra 16 kor., egész idényre 40 kor.

A többi óráké egy hétre 2 kor. 40 fill., egy óra 8 kor., egész idényre 30 korona.

A pálya bérleti ára az egész idényre (összes órákra) 300 korona.

A bérleti díjak előre fizetendők.

A bérleti órákban csak a pályák használatára van beleértve. A pálya felszerelésben okozott károkért az illető kárttevő a felelős.

Egy-egy órára bérelni a pályafelügyelőnél lehet a díj előzetes lefizetése mellett. A heti, havi és idénybérleteket az egyesület titkára intézi.

Az egyesület fentartja magának a jogot esős idő esetén a pályák használatát betiltani.

Minden játékos köteles az egyesület által felállított pályaszabályokat betartani, mely szabályok később fognak a m. t. játékosokkal közöltetni.

Bérelni lehet f. évi április hó 30-án délelőtt 1,9 órakor az egyesület titkárával (Erzsébet-körut 133. szám). — A bérbeadás a jelentkezés sorrendjében történik.

Az idény május hó 1-én kezdődik.

Zombor, 1905. évi április hó 26-án.

A „Z. K. E.” megbízásából:

Dr. Késmárky Béla,
egyesületi titkár.

Művészet — Irodalom.

Borura-Derü. Tárcák. Irta Türr Antal (Del Toró). Zombor, 1905. — Türr Antalt, illetőleg Del Torót nem kell bemutatnunk az olvasó közönségnek. Régi ismerősünk. Mint lapunknak régi, termékeny munkatársától már sok érdekes, mulattató tárcát közöltünk, s bizonyára közlünk még ezután is. A többi bácskai s egyéb vidéki lapoknak is kedvelt munkatársa, sőt a fővárosi lapok közül különösen az Ország Világ is szívesen nyit tért érdekes történeteinek. Del Toró a könnyebb fajta tárcáknak termékeny, mozgékony tollú írója. Egy-egy ötlet, adoma, érdekes kép a való, vagy valószínű életből érdekes, színes rajzzá, novellává kerekedik képzeletében, s hol komoly, érzelmes, — hol tréfás, bohókás hangon, virágos nyelven ömlik ki tollából. Történeteit élénk, festői leírásokkal szövi át, melyeknek érdekes voltát a mi szemünkben csak növeli az, hogy legnagyobbreszt Bácsország földjét, levegőjét, hangulatát tükröztetik elénk. A 10 ivnyi kötet 24 tárcá-elbeszélést tartalmaz. Megrendelhető a szerzőnél, Zomborban. A csinos kiállítású könyv ára 1 korona.

A Bács-Bodrog vármegyei Történelmi Társulat évkönyve. Szerkeszti Trencsény Károly, titkár. XXI. évfolyam, I-ső füzet. Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából. 1905. — A füzet tartalma: elnöki megnyitó Kozma Lászlótól. Bácska népesedése a török hódoltság után. Irta Horváth János, muzeumőr. A torzsai németek szokásai. Közli Holzmann Ignác. Társulati ügyek: jegyzőkönyv; titkári jelentés az 1904. évről; a muzeumőri jelentés az 1904. évről; a muzeum gyarapodása 1904-ben; pénztári kimutatások; a tagok névsora az 1905. évre.

A „Vasárnapi Ujság” április 23-iki, húsvéti száma a rendesnél nagyobb terjedelemben, 29 képpel jelent meg. Húsvét ünnepére Szaboleska Mihály „Krisztus keresztjénél” e. költeménye s Nagy Zsigmond „Krisztus sírbatétele” című képe s „A húsvéti tüzes szekér” című cikk vonatkozik. A szépirodalmi közlemények sorában van Mikszáth Kálmán új elbeszélése: „A patrónus”.

Radó Antal „Ifjabb Vojtina levele öcséséhez” című satírája, Fanghne Gyűjtő Izabella emlékezései a szabadságharc idejéből, s a „Regénytár” mellékleten Beniczky Bajza Lenke eredeti és San Giusto olaszból fordított regénye (képekkel). Hat kép mutatja be a török földön levő Rákóczi-emlékeket, legújabb felvételek nyomán, Szádeczky Lajos cikkével. A további közlemények: a Hauszmann Alajosnak a budai királyi palota befejezése alkalmával átadott emlékérem. Napoleon Lajos herceg arcképe, kép a német császár bevonulásáról Marokkóba, Reményi Antal arcképe s életrajza, nekrológ Megyeri Krausz Lajosról (arcképpel), tiz kép a Műsarnok tavaszi kiállításáról, Eugénia eszszárnét, III. Napoleon nejét udvarhölgyei társaságában bemutató nagy kép; „A hadi fogságról”; „Egy fiatal író halála” és a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy kor., a „Politikai Ujdonságok”-kal és „Világkróniká”-val együtt 6 kor. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV., ker. Egyetem-utca 4. sz.). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Közgazdaság.

Külföldi utazási ösztöndíj iparosok számára. Lapunk egyik előző számában közöltük már a szegedi kereskedelmi és iparkamara pályázati fölhívását, melylyel a kereskedelemügyi miniszter által alapított 600 koronás külföldi utazási ösztöndíjra hívta föl a már katonasoron túl levő, törekvő fiatal iparosok és iparossegédek figyelmét. — A 600 koronás ösztöndíjra azok pályázhatnak, akik szakmájukban való továbbképzés céljából valamely külföldi gyárba vagy szakiskolába kívánják fölvetetni magukat és kötelezettséget vállalnak, hogy a szerzett tapasztalatukat itthon értékesítik. A kérvények május 1-ig nyújtandók be a szegedi kereskedelmi és iparkamaránál.

Amerikai borkivitelünk érdekében. Az Északamerikai Egyesült Államok budapesti főkonzula fölhívta a kereskedelemügyi miniszter figyelmét arra, hogy kívánatos volna, ha az eddigi gyakorlattól eltérően a magyar borok nem hordókban, hanem palackokban, eredeti magyar pecsét alatt küldetnének ki a newyorki kereskedőknek, mert így azok értékesítése könnyebb és e módon a magyar bor jó hírnevét is célszerűbben lehet megővni. A kereskedelemügyi miniszter most a kamarák útján azzal hívja föl a kereskedők figyelmét erre, hogy az országos központi mintapince a borait már palackokban exportálja Amerikába.

A hadseregszállítások és a magyar ipar. Hogy a magyar ipar minél nagyobb mértékben vehessen részt a közös hadsereg vállalataiban, és illetve, hogy azokra eleve berendezkedhessék, a közös hadügyminiszter ezentúl közölni fogja a kereskedelemügyi miniszteriummal a közös hadsereg részére jelenleg szükségelt cikkek jegyzékét, melyek nagyobb beszerzések, vagy kézi bevásárlás tárgyait képezik, a Magyarországra eső kvótáserő rész hozzávetőleges mennyiségének és az egységáraknak egyidejű megjelölésével. A kereskedelemügyi miniszter most értesítette a kamarákat, hogy az első ily jegyzékeket a hadügyminiszter már rendelkezésre bocsátotta

és hogy az adatok közzétételére és utbaigazítások szolgáltatására a m. kir. kereskedelmi muzeum nyert megbízatást és egyúttal utasítást arra, hogy az érdekelteknek a szállítások körül esetleg fölmerülő kívánságait a miniszter elé terjessze.

A kereskedelmi munkaközvetítés a vidéken. Még Hegedüs Sándor, a volt kereskedelmi miniszter vette tervbe, hogy a vidéki központokon kereskedelmi és ipari állásközvetítő intézeteket létesít. A megkezdett akció azonban eredményre egyáltalán nem vezetett, s azóta se a kormány, se egyéb hatóságok részéről ez irányban a vidékre nézve semminő lépés nem történt, bár az állástanak, a kenyér nélkül állók száma, különösen a kereskedelmi téren, napról-napra növekszik. Annál öröndetesebb, hogy ezt a nagyfontosságú ügyet a kereskedők társadalmi intézményei karolják föl s abban máris jelentős eredményeket értek el. Az Aradi Kereskedők Köre, az aradi kereskedőknek és kereskedelmi alkalmazottaknak harminchat év óta fennálló közös testülete, az elmúlt év elején megteremtette a vidéken az első állandó, rendszeres kereskedelmi állásközvetítő intézményt. Ez az állásközvetítő egész napos hivattallal és forgalommal működik, s úgy az alkalmazottat kereső főnökök, mint az állást kereső alkalmazottak részére teljesen ingyenesen áll rendelkezésre. Az aradi kereskedelmi állásközvetítő tevékenységét már eddig is Arad város és a megyén kívül Csanád-, Békés-, Bihar-, Torontál-, Temes-, Krassó-Szörény-, továbbá Hunyad- és más erdélyi vármegyékre terjesztette ki s nemcsak a munkanélküliség enyhítésére hat közre, hanem az irányban is, hogy a jobb képességű alkalmazottak nagyobb üzletekben folytathassák gyakorlatukat. Tavaly háromszáznál több, különféle szakmához tartozó kereskedelmi alkalmazottat juttatott álláshoz az intézmény, a melynek működése az aradi kereskedő főnökökből és alkalmazottakból álló bizottság szigorú ellenőrzése alatt történik. Sikeresen veszi föl a versenyt ez az ingyenes állásközvetítő az u. n. helyszerző ügynökökkel, a kik többnyire csak mindkét fél kizsárolására törekedtek. Vidékünk kereskedői és alkalmazottai egyaránt helyesen teszik, ha adandó alkalmakkor, a mikor segédre vagy állásra szükségük van, az említett kereskedelmi intézménnyel lépnek összeköttetésbe. Mindennemű megbízás és megkeresés, amely az Aradi Kereskedők Köre helyeszközlő osztályához, Arad, Szabadság-tér 7. sz. címzendő, azonnal elintézésre kerül.

Érsekújvári lóvásár. Huszonharmadik éve már, hogy a Nyitrai Gazdasági Egyesület a kor igényeinek teljesen megfelelő lóvásárt alapította. — A megelőző 22 éven át tartott vásárok meggyőztek mindenkit arról, hogy e vásárokról kitűnő anyag hajtatik fel s hogy a Duna balpartján e vásár az egyedüli, a melyen a lovakat jól lehet értékesíteni. Érsekújvár nemcsak a vele közvetlenül szomszédos megyék lótenyésztőinek képezi könnyen hozzáférhető központját, de a kereskedelmi világra nézve is — budapesti-bécsi fővonalba esvén — könnyű közlekedése folytán, kedvező helyzettel bír. E vásár ez évben minden bizonnyal május hó 7. és 8-án fog megtartatni. Azon híresztelések, mintha a vásár elhalasztatnék vagy pedig hogy az ott vásárolt lovaknak Ausztriába való kivitele megtiltatnék, alaptalanok.

Különfélék.

Hogy került divatba a zsebkendő? Első Napoleon uralkodása előtt még nem volt tanácsos a zsebkendőt nyilvánosan használni Franciaországban. Művelt társaságban a leggondosabban kerültek a zsebkendő nevének említését is. Ha a színpadon a színész, legérzékenyebb jelenetben bár, zsebkendőjét emelte volna szeméhez, kétségkívül kifütyültek. A híres Duchesnois kisasszony csak e század elején bátorkodott zsebkendővel kezében a színpadra lépni; de a játék folyamán nem merte a valódi nevén nevezni, s könnyű szövegnek mondta. De Vigny egy Shakespeare-fordításban használta a zsebkendő szót, de a közönség rosszalását vonta magára. Végre is Napoleon neje: Jozefin hozta divatba a zsebkendő viselését. Jozefin szeretetreméltó asszony volt, de a fogai rosszak voltak. A rossz fogak palástolására csipkekendőt hordott magával s azt mindig szájához emelte. Az udvar követte példáját s a zsebkendő csakhamar a női öltözködés kiegészítő része lett. — P. N.

Az élet értéke. Egy szomorú lelkű berlini tanár korunkat elnevezte az öngyilkosságok századának. S hogy mennyire nem alaptalan ez az elnevezés, annak a rendőség feljegyzései a tanúsága. Ideges kort élünk — írja a berlini tudós — mindenki mohón éli az életet s amit a kenyérgond megkímélt az idegrendszerünkben, azt feldulja a mértéktelen élvágy. Nagy városok hangos zürzavarában a nap minden órájára jut egy pisztolygolyó, amely kiolt egy életet. S legtöbbször a kezébe az idegesség adja a fegyvert. Idegesség az alapja szenvedélyeink türelmetlenségének; ez az alapja vagyoni körülményeink rendezetlenségének. Az ideges ember kapkodó, határozatlan, tehát könnyen hajlik a kétségbeesésre. Ha az öngyilkosságok okait kutatjuk, gyakran állunk bámulva, értelmetlenül egyes esetek előtt, amelyekben sehogy sem vagyunk képesek megtalálni a logikát. Képtelenek vagyunk megérteni, hogy egy ember csak azért vetette el az életét magától, mert rossz ebédet kapott s emiatt összepörölt a feleségével. A német fővárosban tavaly egy Schneider nevű kereskedő véget vetett az életének, mert — felmondták neki a lakását. Londonban pedig egy tanítónő afelett való elkeseredésében, hogy egy könyvet nem tudott megszerezni, a Temzébe vetette magát és eltűnt habokban. Itt is, ott is, mindenütt-összetolulnak a példák annak a bebizonyítására, hogy mily kevésbé hecses az élet némely ember szemében. Sok tinta folyt már az öngyilkosság problémájának megmagyarázása végett. Egész irodalma van már ennek a kérdésnek. Nemrég érdekes könyv jelent meg a külföldön ezzel a címmel: „Az öngyilkosságok okai”. Megrázó és nevetséges amit ebben a való élet példái közül összehord a szerző. — Több évi tanulmányozásom — ugymond — arra a meggyőződésre vezetett, hogy az öngyilkosok egymást szuggerálják a tette. Az egyiknek példája csábítja a másikat. Valahányszor szenzációs öngyilkosság híre járja be a lapokat, utána gombamódra terem a követők sokasága, amint ez számtalanszor bebizonyult. Meg kellene tiltani a lapoknak, hogy az öngyilkosságokról irjanak! ... Angliában régen tisztában vannak azzal, hogy aki öngyilkosságot követ el, az példát nyújt, tehát bünt követ el nemcsak önmaga, hanem mások ellen is. Ezen az alapon törvényt is hoztak az öngyilkosok ellen. Aki angol területen öngyilkosságot kísérel meg s az életét megmentik, azt megbüntetik. Még pedig nem is csekély módon. De nemcsak a törvény bünteti az öngyilkost, hanem a társadalom is. Az a társadalom, amely megbocsát a börtönviselt embernek, ha megbűnhődött a régi vétkeért — nem bocsát meg az öngyilkosnak. Régi barátja is megtagadja s a temetésére sem megy el. P. N.

Mikor menjen a leány férjhez. A zürichi orvosnők múltkori gyűlésén a leányok férjhezmenetelének koráról vitáztak a nők és határozottan kimondták, hogy az orvosi tapasztalat azt bizonyítja, hogy egészségi szempontból épp úgy, mint morális és

közgazdasági szempontból a házasság csak a tizennyolcadik életév betöltése után volna megengedhető. Ha tisztán orvosi szakvéleményt kérnének, akkor a huszadik életévet ajánlanák, mert csak abban a korban éri el a nő a mi éghajlatunk alatt azt az érettséget, melyre a házassághoz szüksége van. A vérszegénység, a tüdőbajra való hajlandóság, a fokozott idegesség a husz éven aluli korban oly nagyfokú, hogy a jövő nemzedékre egyenesen végzetessé válhatik. A híres elmeorvosok is igen sokat foglalkoztak már e kérdéssel és noha vannak, kik azt állítják, hogy bizonyos idegbajokra a házasság jótékony hatással van, de sokkal nagyobb az olyan gyöngye idegzetű nők száma, kik a házasság élettel járó izgalmakat, az anyaság gondjait nem bírják meg és tönkremennek. Törvénynyé kellene tenni, hogy huszonkét évnél korábban férjhez adni a leányt nem szabad. B. H.

A sörgyártás. A sör élvezete nagyon régi. Az egyiptomi papiruszok szerint már kétezer évvel Kr. e. készítettek és fogyasztották a sört; a legrégebb írók tanúsága szerint a szkithák, germánok, rómaiak valamennyien készítettek árpából, kölesből szeszest-italt és ebben a tekintetben, sem a hunok, sem az ősbérgyörök nem tesznek kivételt. Priszkosz retor szerint Attila udvarán is körüljárt a telt sörös korsó. 1226-ban Miklós nádor elrendeli, hogy a pannonhalmi apátság udvarnokai az apátság árpájából 2—2 akó sört kötelesek főzni, a miből nyilván látni, hogy a sörkészítést házi iparként gyakorolták. De nemcsak az árpából főztek sörszerű italt, mert Oláh Miklós érsek jelentése szerint, az öt kisérő kunok 1536-ban kölesből készítettek valami szeszest-italt, ez lehetett az, amit venyeréknek neveztek. A régiek söre azonban a mostanítól nagyon különbözhetett, mert a komló használatáról csak 768-ban történik először említés s annak használatát Szent Hildegárd rupersbergi fejedelemasszony 1079-ben nagy nyomatékjal ajánlja, ami annak a jele, hogy a komlót abban az időben nem igen használták. Ma az évenként termelt sör mennyiségét 240 millió hektoliterre tehetjük, ennek majdnem felerésze Németországban készül; az európai kontinens legnagyobb sörgyára azonban a Bécs melletti Kleinschveháton levő Dréher-féle sörfőző, mely évente 1 millió hektoliter sört készít. B. H.

HIRDETÉSEK.

134 szám.

bv. 1905

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX. t. e. 102 § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszék 2368/1905 számú végzése által dr. Fleiner Soma budapesti ügyvéd által képviselt Fenyves Armin és társa budapesti cég javára Nieterkorn Ádám szilbereki lakos ellen 110 kor. tőke, ennek 1905. évi január hó 12-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 66 kor. 08 fillér perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt és 1160 koronára becsült egy nagy mángorló, ló, kocsis stb. ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1905. V. 74/3. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Szilbereken alperes lakásán leendő eszközzésére 1905. évi május hó 6-ik napjának délelőtt 11 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. e. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. e. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Hódáságon, 1905. április hó 20-án.

Váczy János,
kir. bir. végrehajtó

Kerthelyiség megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy helyben a **Polgári kávéház** ujonnan berendezett nagy fedett nyári helyiség és **tekepályával** ellátott

kerthelyiségemet

f. évi április hó 30-án a zombori gyermek zenekar és egy helybeli cigány zenekar közreműködésével ünnepelesen megnyitom és a n. é. közönséget tisztelettel meghívom.

Kitünő ételek jutányosan minden időben kaphatók.

Tisztelettel

Grün Gyula,
kávés.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Ikt. 2263.

1905.

Hirdetmény.

A bácsalmási kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság részéről közzétételük: miszerint a halas—bácsalmás—rigyicai h. é. vasut számára az alább megnevezett határokon kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínre a következő határnapok tüzetnek ki, ugymint: Jánoshalma és Mélykut községre nézve **1905. május hó 9-én d. e. 9 óra**: Jánoshalma állomásra; Bácsalmás községre nézve **1905. évi május hó 10-én d. e. 9 óra**: Bácsalmás állomásra; Bácsmadaras községre nézve **1905. évi május hó 11-én d. e. 9 óra**: Bácsmadaras állomásra; Katymár községre nézve **1905. évi május hó 12-én d. e. 10 óra**: Katymár állomásra.

Az érdekeltek felhívattak, miszerint netalán észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjessék, különben a kisajátítás és a felvett tőrfogat, úgy a feljegyzett szolgálomak s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Együttal felhívattak mindazok, akik a fennebbi határnapon a fent nevezett vasut számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitért kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármilyen cím alatt igényt tartanak; ezeket **1905. évi június hó 1-ig** ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentsek, minthogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, akinek nevére és amely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek pedig ezentul a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthető.

Kélt Bácsalmáson, 1905. április hó 9-én.

3—2

A kir. járásbírósa mint tkvi hatóság.

Gyári raktár villanyvilágítási csillárok és alkatrészekben.

Villanyvilágítási bevezetés,

Villanyos csengők,

Villanyos házitelefónok,

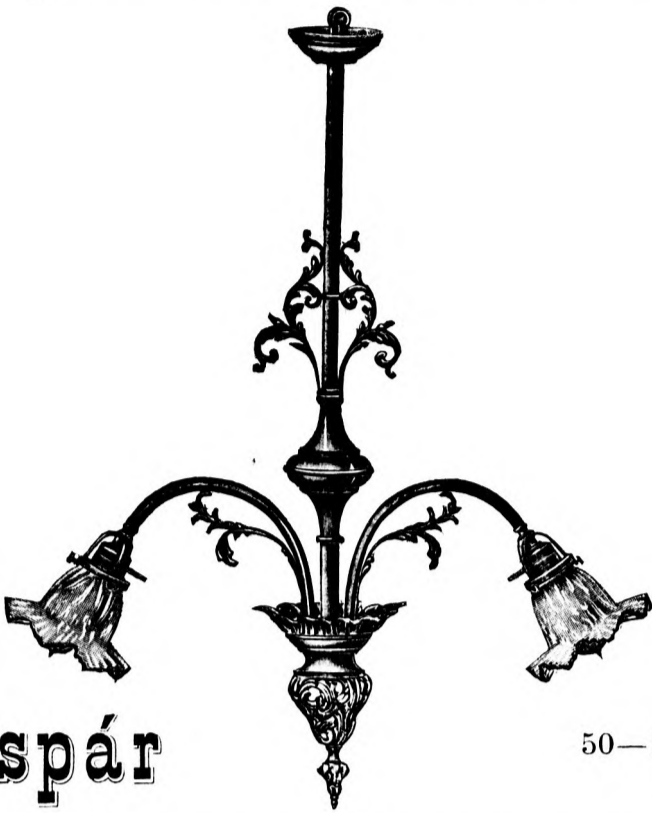
legolcsóbb árak és

legmesszebbmenő

szavatolás mellett:

Teltsch Gáspár

optikai, elektrotechnikai műintézetében **ZOMBOR.**

50—1

892/tkvi 1905. szám.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Jovánovits József dr. végrehajthatónak Sztanojev Vászóné szül. Radits Alka végrehajtást szenvedő elleni 60 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő s Ószivácson fekvő, az ósziváci 1008 számú betétben Pein Pája (kinek neje Teofilov Milica), Pein Száva (kinek neje Peicsits Latinka), Pein Ráda (kinek neje Pavkov Péla), özv. Radits Istvánné szül. Pein Pérsza, Löbl Jakab (kinek neje Krassa Irén), Löbl Vilmos, Anocsits Péterné (helyesen Pájóné) szül. Radits Téza, Sztanojev Vászóné szül. Radits Alka, Petrits Tósáné szül. Peicsits Ivánka, Peicsits Tósa, Milovánsev Brankóné szül. Pejesits Sztána, kiskoru Pejesits Vlada, kiskoru Pejesits Joca, kiskoru Pejesits Milica, Lázits Jeckóné sz Radits Drága, Pein Ráda, Pein Pál, Radits Jovánné szül. Pein Pérsza, Pein Száva, Acsanszki Gyukáné szül. Pein Milica, Radits Drága férj Lázits Jeckóné, Radits Anka férj, Sztanojev Vászóné, Pein Ráda, Pein Pája, Pein Pérsza férj Radits Jovánné, Pein Száva, Acsanszki Milica férj. Csuresin Milosné, Acsanszki Ruzsa férj. Vlaskalits Józsoné, Acsanszki Sztanka férj. Nityetin Sztévanné és Pein Szóka férj Szuvajdzsits Nikoláné tulajdonául bejegyzett s A. 1. sorsz. alatt foglalt 1227. hr. s 516. ö. i. számú egész házra és beltelekre 1300 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1905. évi május hó 16-ik napján d. e. 9 órakor Ószivác községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 32 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. e. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. e. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zomborban, 1905. évi február hó 10-én.
A kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány,
kir. tszéki bíró.

877. szám.
kig. 1905.

Hirdetmény.

A m. kir. vallás- és közokt. miniszter f. évi április hó 3-án kelt 13705. sz. rendetével jóváhagyott és módosított tervek szerint Monostorszeg községben a község által emelendő iskolaépület és melléképületei összesen 39381 kor. 21 fillér és tervmódosításból származó, a felülvizsgálatkor megállapítandó költségtöbblettel engedélyezte, illetőleg ezen építkezés foganatosítását Monostorszeg község elhatározta.

A fentemlített munkák kivitelének biztosítása céljából az **1905. évi május hó 12-ik napjának d. e. 10 órájára** Monostorszeg községében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig a nevezett község előljáróságánál annyiival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek Monostorszeg községében a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Monostorszegen, 1905. évi április hó 20-án.

Alföldy Géza,
jegyző.

Kovács Adám,
bíró.

106. szám.
1905.

Árlejtési hirdetmény.

Szeghegy község előljárósága által ezennel közhírré tételik, hogy Szeghegy községében felépítendő község-háza építési munkálatnak biztosítására **folyó évi május hó 5-én délelőtt 9 órakor** Szeghegy község-házánál nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni, a melyre vállalkozni szándékozók ezennel meghivatnak; kikiáltási ár a költségvetésileg megállapított 22155 korona 45 fillér; bánatpénz ezen összeg 10%-a; a terv, költségvetés és árlejtési feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Szeghegyen, 1905. április 19-én.

Weinrich Dániel, **Hartman Lajos,**
jegyző. 2—2 bíró.

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy a Zrinyi-utca Jakobtsits-féle házban levő

fodrász- és borbély-üzletemet

folyó évi május hó 1-én az átellenben fekvő **Heindlhofer-féle házba** helyezem át.

Amidőn van szerencsém a mélyen tisztelt vendégeimnek szives tudomására adni, egyben kérem engem továbbra is becses támogatásukkal megtisztelni. Főtörekvésem mindig oda fog irányulni, hogy vendégeimet minél pontosabban kiszolgálhassam.

Zombor, 1905. április 27.

Tisztelettel

Nagy Béla.

1212. szám.
1905.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

Bács-Bodrog vármegye bajai járáshoz tartozó Hercegszántó, Dávod és Béreg községekből álló Hercegszántó székhellyel, körorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A körorvos javadalmazása: évi 1600 korona fizetés, 60 fillér nappali és 1 korona éjjeli látogatási díj. A megválasztandó körorvosnak esetleg kézi gyógytár elnyerésre is van kilátása.

Felhivom ennél fogva pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi május hó 25-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkező kérvények tekintetbe nem vétetnek.

Baja, 1905. április 10-én.

Vojnits Máté,
főszolgabíró.

2—2

Pályázati hirdetmény.

Boldogasszonyfalva községében megüresedett és évi 600 korona fizetés, ruházat és felszereléssel javadalmazott községi lovasrendőri állásra pályázat hirdettetik.

A felszerelt kérvények alulírott község előjáróságához **folyó évi május hó 15-ig** benyújtandók.

Boldogasszonyfalva, 1905. április 16.

2-2

Előjáróság.

Zombor es környékének kizárólagos elárusítója.

Olajfestékek, festőművészeknek tubusokban dr. Fr. Schoenfeld és Tsa Düsseldorf gyárából.

Legfinomabb olajfestékek tubusokban festő tanulóknak skizsek és tanulmányok elkészítésére.

Gyorsan és keményre száradó szobapadló fénymáz.

Borostyánkő olajfénymáz.

Linoleum és zománcefénymáz festékek.

Szobapadló kenőcsök legjobb minőségű sarga, fehér és barna színekben.

Szobapadló szeszfénymazak.

Olajfestékek minden színben.

Nem létezik jobb, mint a borostyánkő olajfénymáz, amely mint medvefej van ellátva védjeggyel.

Kocsimázolóknak részére:

„Hintó“-fénymáz (legfinomabb angol),
„Schleif“-fénymáz,
„Kerék“-fénymáz,
„Állvány“-fénymáz,
valamint az összes anyagok és kellékek, festékek, mázólok és fénymázolóknak részére **gyári áron kaphatók.**

Szenzáció! Szenzáció!

Aki akarja, hogy a kályhája szobadisszé váljon, az vegyen füst és szagmentes (törvényesen védett)

Vénus kályhafényt,

annak 5 perc alatt **kefélés nélkül** bámulatos ragyogó kályhája lesz.

Kapható:

Gergurov Dániel

vas-, szén- és festékkereskedésében

Zomborban,

Kossuth Lajos- (fő-) utca.

8-4

Uj osztálysorsjegy főelárusítás Zomborban.

A magyar kir. szab. osztálysorsjáték igazgatósága alulírott cégnek a XVI. sorsjátéktól kezdve

az osztálysorsjegyek főelárusítását engedélyezte.

Reméljük és hisszük, hogy Zombor város közönségétől eddig oly csökönyösen távol maradt főnyereményt nekünk lesz módunkban kifizetni.

Vásároljunk tehát osztálysorsjegyet a XVI. sorsjáték első osztályához (huzás május 25. és 26-án) 14-9

Herczog Testvérek bankcégnél,

ki minden vevője részére egy szerencseszámot tartogat.

Egy egész 12 kor., egy fél 6 kor., egy negyed 3 kor., egy nyolcad 1-50 kor.

A XV. sorsjáték 6-ik osztályához (huzás március 28-tól április 25-ig).
Egy egész sorsjegy 160 kor., $\frac{1}{2}$ 80 kor., $\frac{1}{4}$ 40 kor., $\frac{1}{8}$ 20 kor.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy üzletemben elegáns **kész férfi és gyermekruhák** kaphatók a következő áron:

Kamgarn férfiöltöny (divatkelme)	frt 12 — 18
Scheviot férfiöltöny (divatkelme)	„ 10 — 18
Scheviot férfiöltöny (divatkelme)	„ 8 — 12
Raglán és felöltő	„ 10 — 18
Sportkabátok	„ 15 — 22
Fiu ruhák	frt 2-50 — 10

Mérték szerinti megrendelések pontosan és jól eszközöltetnek.

Oblát Henrik 12-12

férfiszabó Zombor, főutca, Tarczay-fele gyógyszertár mellett.

Olcsóbb mint bárhol!!

*** VILLANYOS LÁMPÁK! ***

A legpontosabb kiszolgálás!

A nagyérdemű fogyasztóközönség becses tudomására adjuk, hogy **Kulcsár Sándor** jónevű budapesti bronz-esillárgyárossal összeköttetésbe léptünk s raktárunkat dusan felszereltük a modern-stylú valódi bronz világítótestekkel.

Raktáron tartunk óriási választékban a legizlésebb modern kivitelben valódi bronz, függő, asztali és fali villanyos lámpákat és mindennemű szerelvényeket a **legolcsóbb** áron, amiről a mélyen tisztelt közönséget a legnagyobb készséggel győzdöttük meg.

Kulcsár Sándor cég versenyképességét bizonyítja az a körülmény, hogy ugy az **uj országhazát**, valamint a **budai királyi palotát** legnagyobb részben, a **szatmári dómot**, a **pénzügyminiszteri palotát** stbít **ő rendezte be.**

Ez alkalommal felhívjuk a mélyen tisztelt közönség figyelmét más cikkeinkre is:

uri, női és gyermek fehérneműek; a legújabb napernyők; esőernyők; sétabotok; divatos csipkék, szalagok, ruhadi-szek, fűzők, övek, fátyolok, a legkényesebb izlést is kielé-gítő valódi angol nyakkendők; bőrtárcák, china-ezüst és bronz díszműáruk, berndorfi alpacca és alpacca-ezüst használati és díszműtárgyak; karlsbadi porcellán kávé-, teás-, étkező- és mosdó-service-ok.

Valódi **TRIESTI LINOLEUM** (parafa-szőnyeg) **FUTÓK** és **SZONYEGEK**. Kifogástalan működésű **GRAMMOPHONOK** „Odeon” lemezekkel (2 felvétel egy lapon). — **Gyermekkoszik**; elegáns utazócikkek; gyermekjátékok; borostyán-szipkák, tajtékpipák. — A legfinomabb bőr- és szövöttkeztük; harisnyák

* * * * *

Óriási választékban bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra. * * * * *

Kiváló tisztelettel

Goldfáhn Sándor és Fia,
Zombor, Kossuth Lajos-utca.

20-3

Tessék meggyőződést szerezni.

KI AKAR LENNI?

egyéves önkéntes **LENNI?**

Mindazon ifjak, kik az előirt iskolákat nem végezték, előkészültségre és foglalkozásukra való tekintet nélkül megsze-13-5 rezhetik az

egyéves önkéntesi jogot.

Aki már sor alatt volt, elkésett.

Születési év okvetlen közlendő.

Értesítőt ingyen és bérmentve küld:

LICHTBLAU ALBERT

a katonai előkészítő tanf. igazgatója **DEBRECEN.**

Az intézet állami felügyelet alatt áll.

Eladó zongora.

Egészen új **zongora**, bécsi gyártmány, 7 oktáva, legrövidebb szárnyzongora, erős vasszerkezetű, kereszthurozott, igen kellemes hanggal bír, csinos külsővel, még nem volt használva, csak készpénzfizetés mellett **eladó.** — Tudakozódhatni **Hutira Viktor** kántornál **Kulán.**

Eladó

egy alig használt teljes **fűszerberendezés.** — Bővebbet **METZ JÓZSEFNÉL** Zombor.

Harkányi fürdő.

Kénes hévíz, hőfoka 62 Celsius szerint.

Páratlan hatása

izületesúz, köszvény, csúzos hűdések, bőrbetegségek ellen;

fürdés, ivás, belélegzés, iszapborogatás.

Márványkád- és horganykád-fürdők, tükörfürdő.

Szálloda, gyógyterem, étterem, zene.

Uj vendéglős. Jó bor. Jó szálloda.

Saison május hó 1-től szeptember hó végéig.

Közlekedés: Siklós-Vokány vasuti állomástól (pécs—mohácsi vasutvonalon) kocsin kitünő országuton Siklóson át egy óra alatt Harkányba.

3-3 **A fürdő-felügyelőség.**

962. szám.
kig. 1905.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye Nádaj köz-ségében két, egyenként 600 korona évi javadalommal s teljes ruházati és fegy-verzeti felszereléssel egybekötött lovas-rendőri állás üresedett meg, minélfogva ez állások betöltése céljából **folyó évi május hó 15-ig** terjedő határ-idővel pályázat hirdettetik.

Felhivatnak tehát azok, kik ezen állásokat elnyerni óhajtják, miszerint kellően felszerelt pályázati kérvényüket a mondott határidőig alulirott előljá-róságra címezve nyujtsák be.

Kelt Nádaján, 1905. április 15-én.

Kekezoivts István, **Andrits Szima,**
jegyző. 2-2 II. biró.

Monostorszeg legjobb forgalmu 3-2

kovácsműhelye

elhalálozás folytán felszere-léssel együtt bérbeadandó. Tudakozódhatni **özv. Kollár Gergelynénel Monostorszegen.**